Coimisiún na Scrúduithe Stáit
SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
CUMADÓIREACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3:15–4:45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.
- Bain úsáid as na cliatha folmha ar fud an fhreagarleabhair do shracobair.

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

SRACOBAIR

Freagair DHÁ cheist
Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C1 nó C2 nó C3.

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

(a)
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❐ fliúit ❐ fliúit Shasanach fhorshéise ❐ veidhlín ❐ cláirnéid

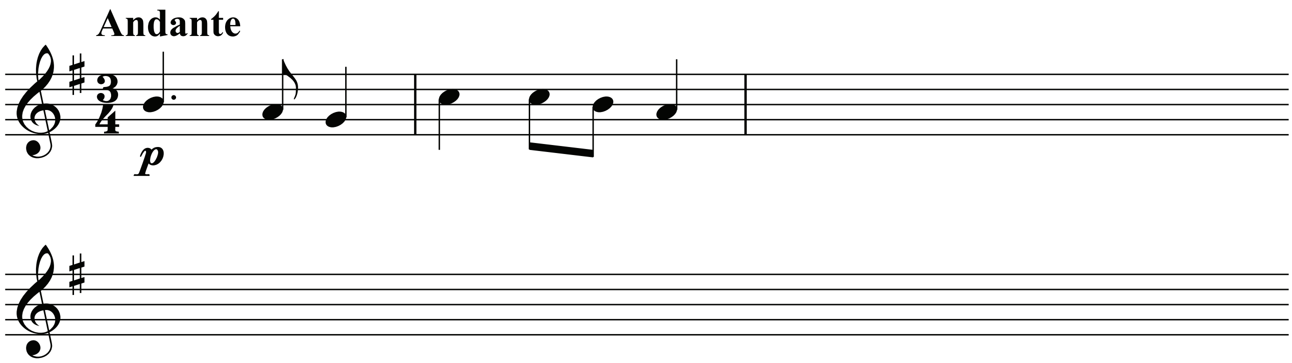

agus

(b)
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❐ fliúit ❐ fliúit Shasanach fhorshéise ❐ veidhlín ❐ cláirnéid
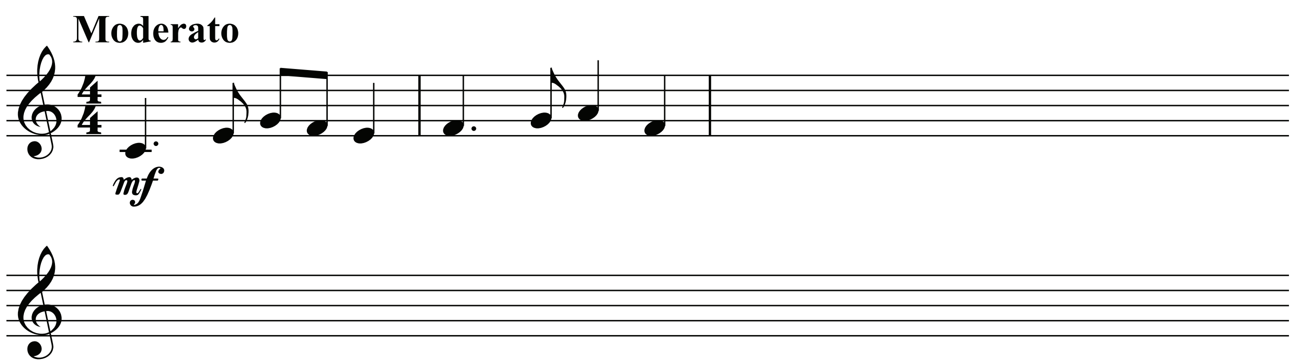
(40)

lch.	iom. reatha

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).
Seo a leanas sliocht as an dán *An Canaerí* le Seán Mac Fheorais.

Bhí éanadán ag Seán Ó Riain,
Is cheannaigh sé canaerí
Ó ghasúr deas a bhí 'na rang,
Darbh ainm Tadhg Ó Laoghaire.

(a) • Cuireadh rithim leis an dá líne thosaigh. Cum rithim a d'oirfeadh do na focail eile.
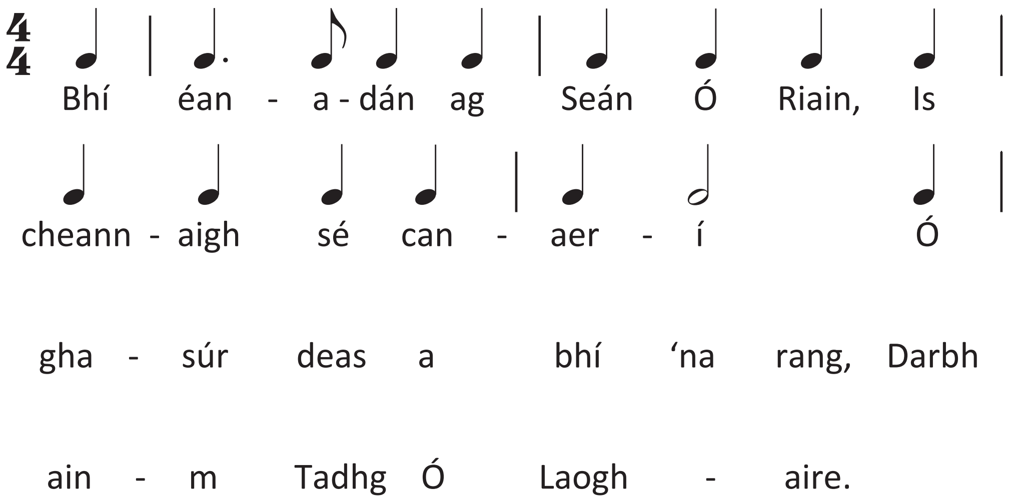
(b) • Ag úsáid na rithime seo duit, lean ar aghaidh leis an oscailt thíos chun séis ocht mbarra a dhéanamh.
• Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
• Scríobh na focail faoi na nótaí.
• Cuir comharthaí míríthe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

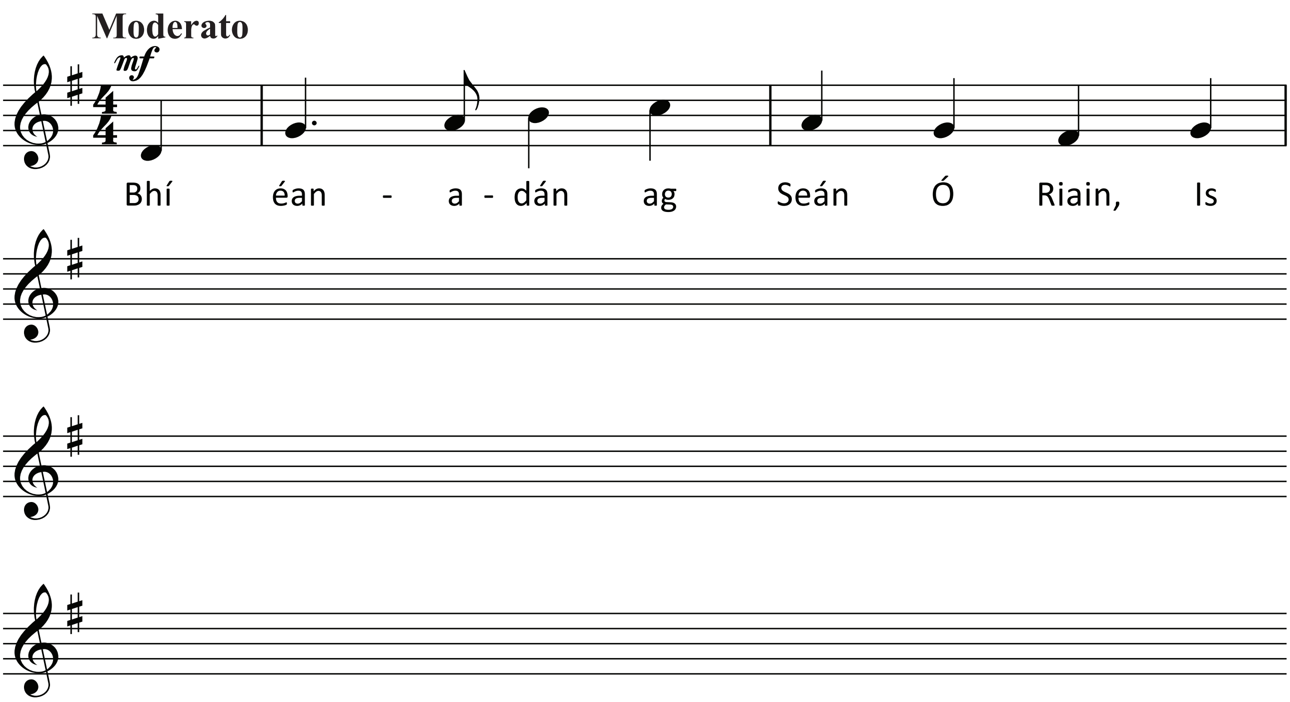

(40)

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D'FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

(a)
- Déan staidéar ar oscailt na máirseála seo.
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❐ fliúit ❐ fliúit Shasanach fhorshéise ❐ veidhlín ❐ cláirnéid
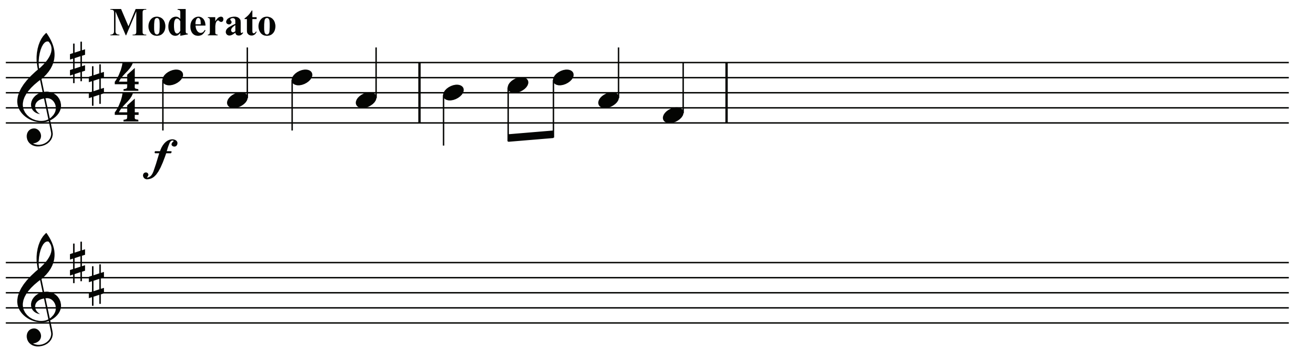
agus

(b)
- Déan staidéar ar oscailt na minite seo.
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❐ fliúit ❐ fliúit Shasanach fhorshéise ❐ veidhlín ❐ cláirnéid
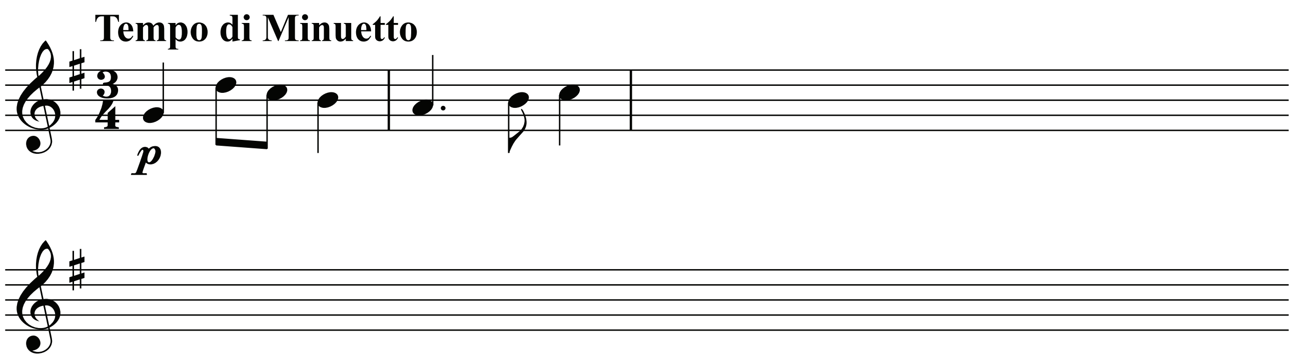
(40)

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C4 nó C5 nó C6

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DORDNÓTAÍ Ó SHRAITH CORDAÍ AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála B♭ ar an gcliath thíos:

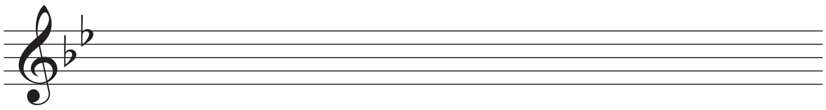

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	F D B♭		A F D				E♭ C A
Siombail an chorda	B♭		Dm				A°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

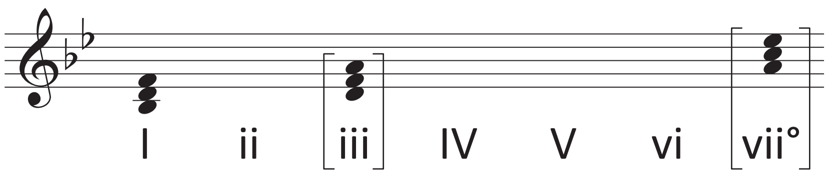

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Greille				
Dordnótaí				
Cáilíocht na dordlíne				
Nótaí séise				
Cáilíocht na líne séise				

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
• Agus tú ag úsáid na rithimí a thugtar duit, cuir isteach nótaí séise agus dordnótaí chun gach mír díobh seo a chríochnú le cordaí dúnta agus le réamhchordaí mar seo a leanas:

(i) Ag A, dúnadh **neamhfhoirfe (leathdhúnadh)** le réamhchorda (IV—ii—V)
(ii) Ag B, dúnadh **tánaisteach** le réamhchorda (vi—IV—I)
(iii) Ag C, dúnadh **neamhfhoirfe (leathdhúnadh)** le réamhchorda (vi—IV—V)
(iv) Ag D, dúnadh **foirfe (lándúnadh)** le réamhchorda (ii—V—I)

A
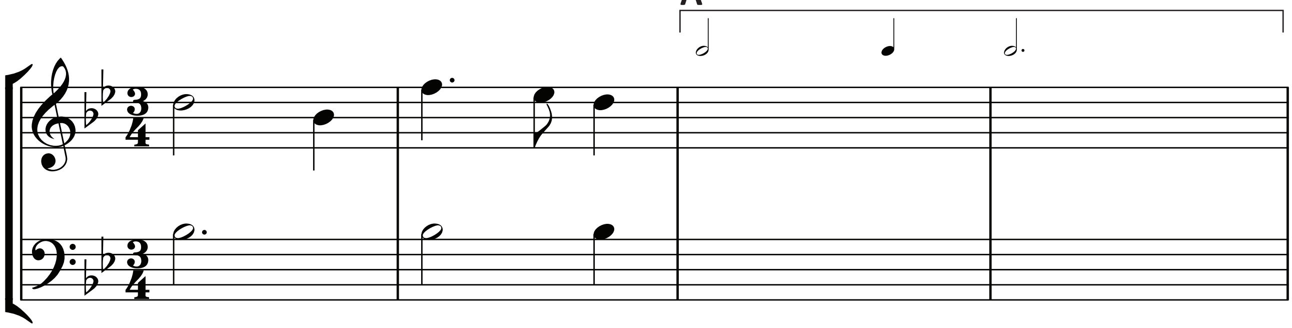
B
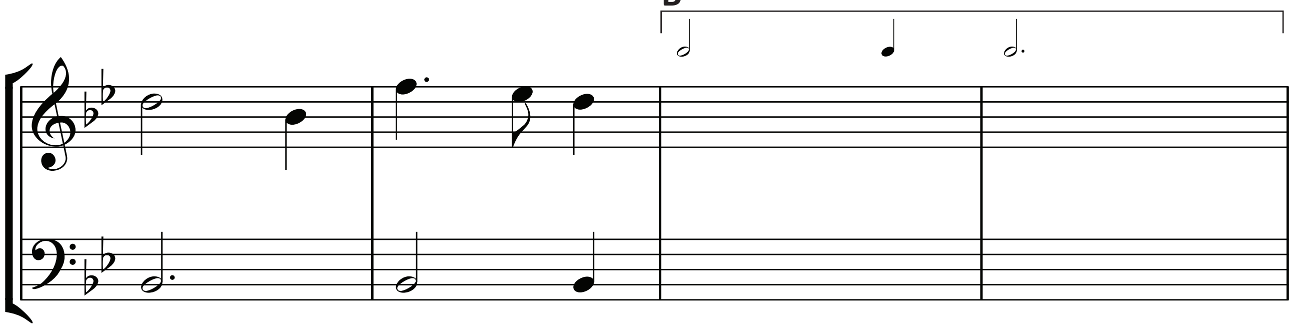
C
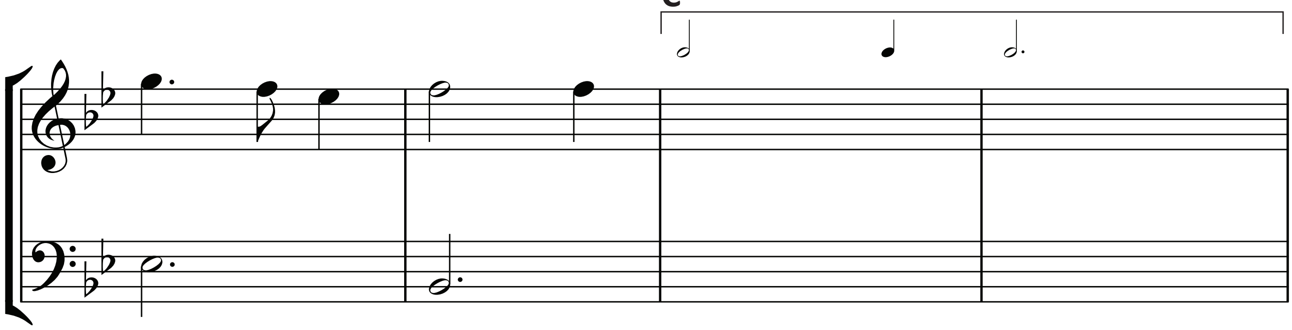
D

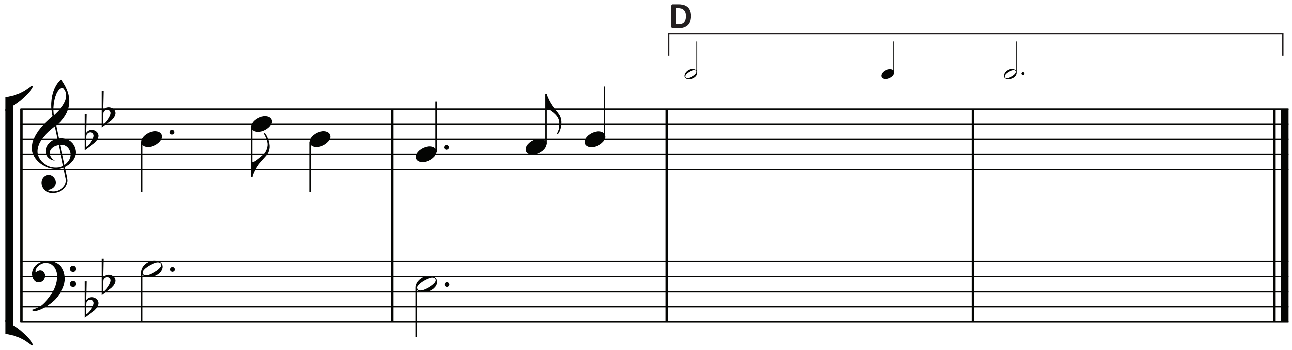

(60)

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála D ar an gcliath thíos:

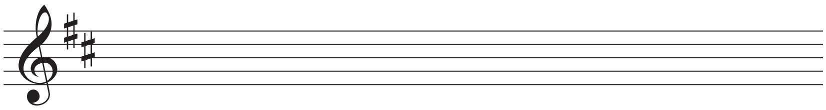

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	A F♯ D		C♯ A F♯				G E C♯
Siombail an chorda	D		F♯m				C♯°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

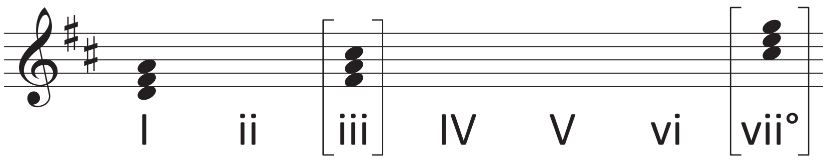

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Greille				
Cordaí				
Cáilíocht na réimnithe cordaí				
Dordnótaí				
Cáilíocht na dordlíne				

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
• Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí oiriúnacha chun na dúntaí ag A, B, C agus D a chríochnú.
• Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.
• Ná bíodh an corda céanna agat i mboscaí le hais a chéile.
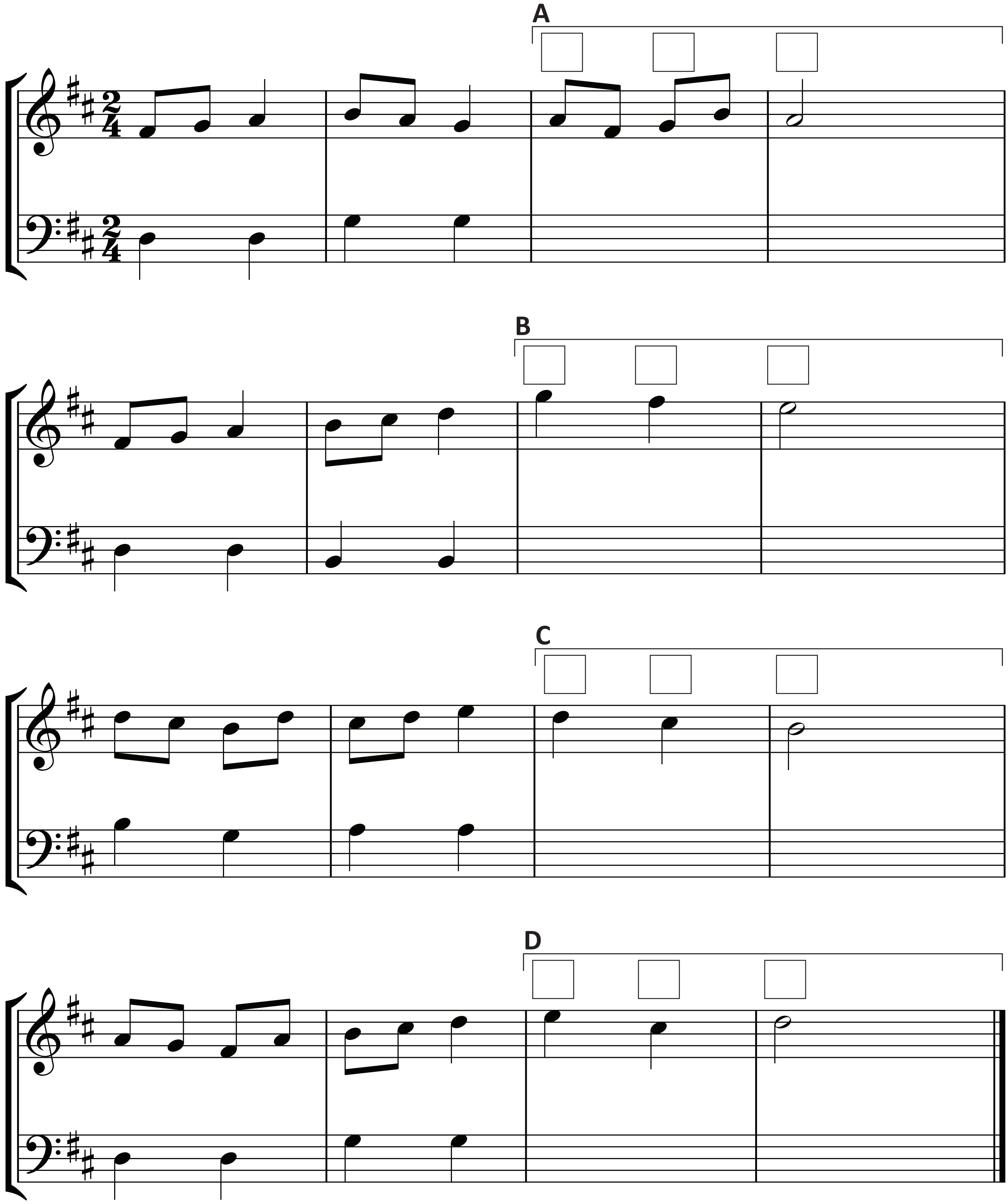
(60)

C.6 NÓTAÍ FORSHÉISE AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

- Scríobh amach mórscála F ar an gcliath thíos:

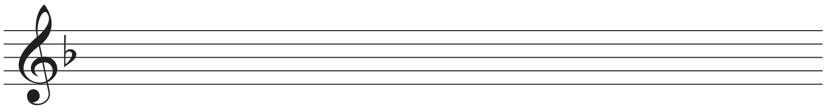

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	C A F		E C A				B♭ G E
Siombail an chorda	F		Am				E°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

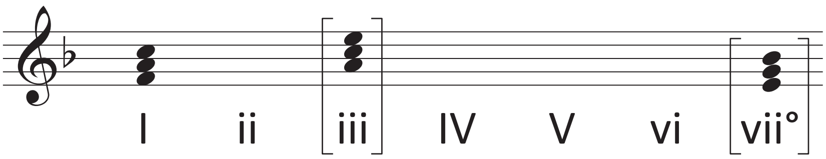

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Greille				
Cordaí				
Cáilíocht na réimnithe cordaí				
Nótaí forshéise				
Cáilíocht na forshéise				

lch.	iom. reatha

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Cuir isteach cordaí agus nótaí forshéise oiriúnacha ag A, B, C agus D chun deireadh na míreanna a chríochnú.
- Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.
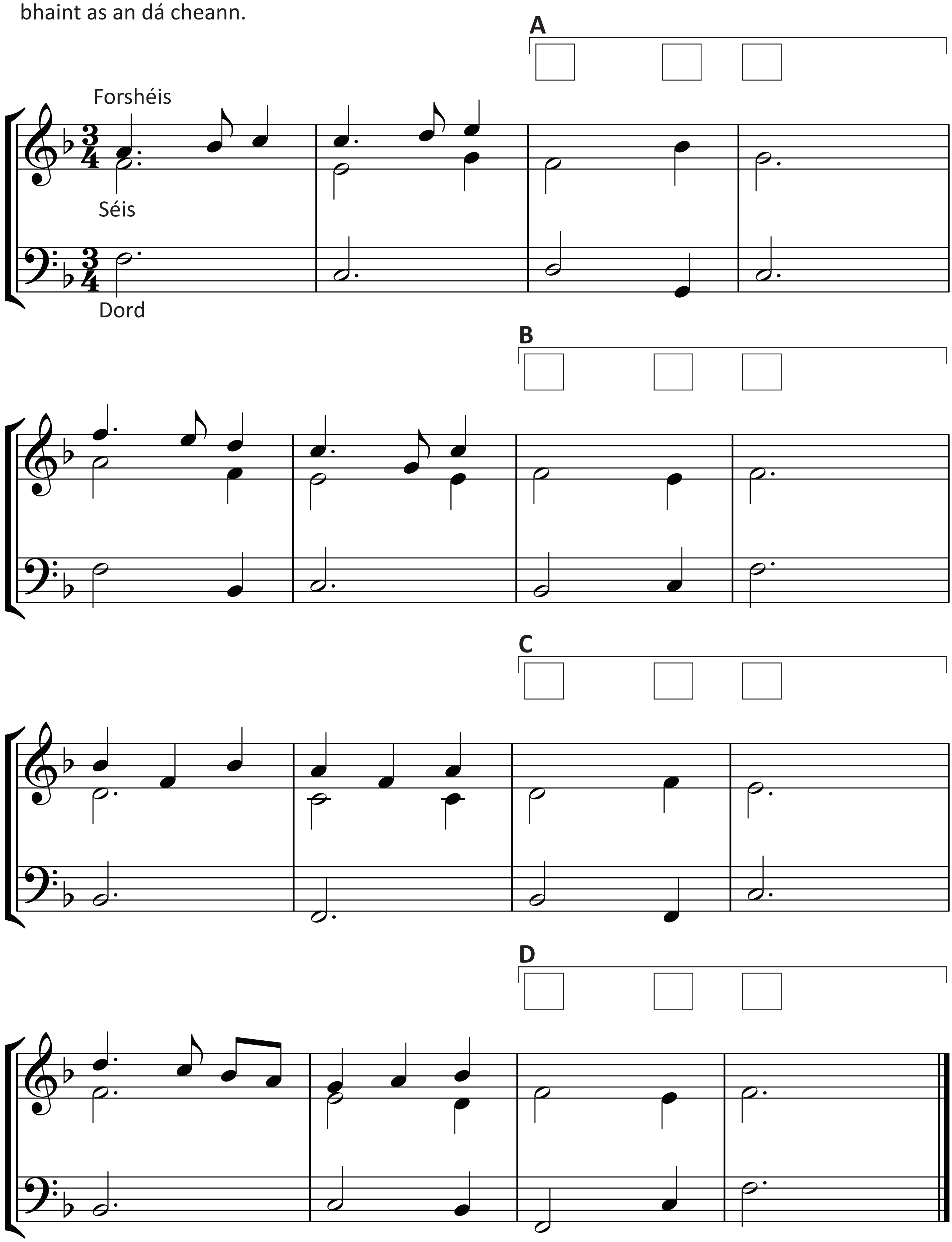
(60)

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

LEATHANACH BÁN

2018. M51T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL

ÉISTEACHT (100 marc)

DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1:30–3:00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

C	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
BÓNAS DON GHAEILGE				
MÓRIOM				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❒ Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an sliocht trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, cuir in iúl don fheitheoir láithreach bonn é.
- ❒ Éist go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.
- ❒ Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna ina bhfuil rogha, cuir tic sa bhosca cuí.
- ❒ Tá leathanaigh don tsracobair san áireamh sa fhreagarleabhar seo.

C. 1 Ceithre shliocht as *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1 den chéad uair. Freagair (i) agus (ii).

(i) Baineadh an sliocht seo as

☐ tús an tsaothair ☐ lár an tsaothair ☐ críoch an tsaothair

(ii) Is é an téama ar a bhfuil an tséis a chloistear i dtús an tsleachta seo bunaithe ná

☐ téama an Ghrá ☐ téama an Achrainn ☐ téama Friar Lawrence

Sliocht 1 den dara huair. Freagair (iii).

(iii) Seinntear an tséis

☐ ar fhliúiteanna ☐ ar veidhlíní ☐ ar choirn Fhrancacha

Sliocht 1, a sheinnfear dhá uair eile. Tá an chéad dá bharra den tséis priontáilte thíos. Freagair (iv).

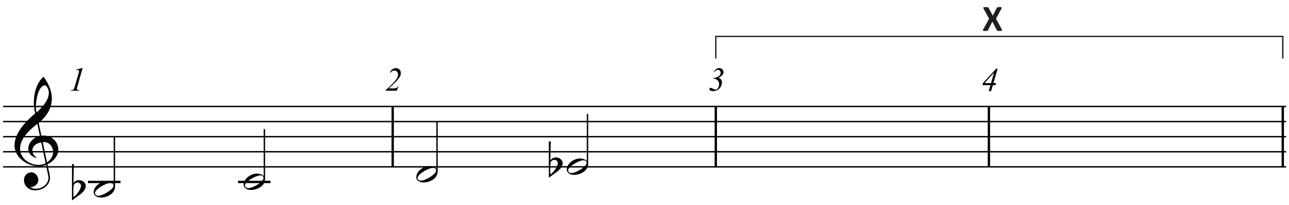

(iv) Is í rithim na gceithre nóta atá ar iarraidh ag **X** ar an scór ná

☐ 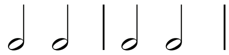 ☐ ☐

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(i) Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i Slíocht 1.

1ú difríocht: ____

____

2ú difríocht: ____

____

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire.

(i) Tá tonúlacht an cheoil sa sliocht seo

❒ mór ❒ mion

(ii) Seinntear an ceol seo *tutti*. Mínigh *tutti*.

_ _

_ _

(iii) Sainaithin dhá ghné den cheol a chloistear sa sliocht seo.

1. _

2. _

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

(i) Sa sliocht seo cloistear

❒ *crescendo* ❒ *diminuendo*

Tabhair cúis le do rogha.

_ _

_ _

(ii) Ainmnigh an rannóg de *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky is fearr leat.

_ _

Tabhair cúis amháin ar fearr leat an rannóg sin. Bíodh tagairt agat i do fhreagra do cheol *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet*.

_ _

_ _

_ _

(25)

C. 2 Sliocht as *Bohemian Rhapsody* le Freddie Mercury a sheinntear trí huaire.

- Tá na liricí priontáilte thíos.

Line 1	Is this the real life? Is this just fantasy?
Line 2	Caught in a landslide, No escape from reality.
Line 3	Open your eyes, Look up to the skies and see.
Line 4	I'm just a poor boy, I need no sympathy.
Line 5	Because I'm easy come, easy go, little high, little low.
Line 6	Any way the wind blows doesn't really matter to me, to me.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cantar na línte 1–2 *a cappella*. Mínigh *a cappella*.

_ _

(ii) Cén líne ina gcloistear an pianó den chéad uair? _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Is é a sheinntear air ná

❐ scálaí ❐ cordaí briste ❐ nótaí athdhéanta

(iii) Sainaithin gné amháin de líne an ghutha i líne 5.

_ _

(iv) Déan cur síos ar conas a léirítear na focail *any way the wind blows* (líne 6) sa cheol.

_ _

_ _

(v) Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol sa rannóg cheoldrámata de *Bohemian Rhapsody* agus an ceol a chloistear sa sliocht seo.

1ú difríocht: _

2ú difríocht: _

(10)

C. 3 Sliocht as *Ceathairéad Pianó Uimh.1* le Gerald Barry, a sheinntear trí huaire.

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cén dá uirlis atá á seinm sa sliocht seo? (Tic le dhá cheann).

☐ veidhlín ☐ vióla ☐ dordveidhil ☐ pianó

(ii) Seinntear an ceol ***mp*** *senza vib*. Mínigh ***mp*** *senza vib*.

____

(iii) Tá breac-scór de na barraí 1–6 den sliocht priontáilte thíos.

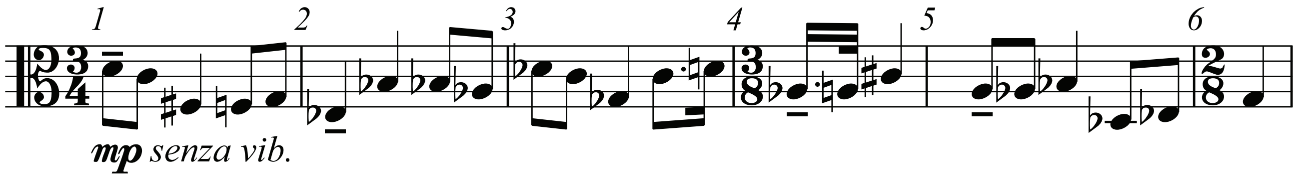

Is é an t-amchomhartha atá ar iarraidh i mbarra 5 ná

☐ $\frac{2}{4}$ ☐ $\frac{3}{4}$ ☐ $\frac{4}{4}$

(iv) Is í uigeacht an cheoil a chloistear sa sliocht seo ná

☐ monafónach ☐ homafónach ☐ ilfhónach

(v) Ainmnigh fonn Gaelach amháin a úsáideann Gerald Barry ina *Cheathairéad Pianó Uimh.1* agus ainmnigh an rannóg den saothar ina gcloistear é.

Ainm an fhoinn Ghaelaigh: ____________________________________

An rannóg den saothar: ____________________________________

(10)

C. 4 Dhá shliocht as Cantáid *Jesu, der du meine Seele* le J.S. Bach.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(i) Baineadh an sliocht seo as

❒ áiria ❒ reacaireacht ❒ cór

Tá sé á chanadh ag

❒ soprán ❒ alt ❒ teanór ❒ dord

(ii) Gné de líne an ghutha sa sliocht seo ná

❒ léimeanna leathana ❒ seichimh ❒ tríligh

(iii) Sainaithin gné amháin den tionlacan sa sliocht seo.

_ _

(iv) Dúnadh den sórt seo atá ag deireadh an tsleachta

❒ dúnadh foirfe (lándúnadh)

❒ dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh)

❒ dúnadh tánaisteach

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(v) Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i Sliocht 1.

1ú difríocht: _

2ú difríocht: _

(10)

lch.	iom. reatha

Leathanach bán

C. 5 Ceol Gaelach

Cloisfidh tú trí shliocht, gach ceann díobh á sheinm trí huaire.

• Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

Véarsa as *An Bonnán Buí.*

(i) Sainaithin an stíl amhránaíochta a chloistear sa sliocht seo.

_ _

(ii) Sainaithin dhá ghné den stíl amhránaíochta seo mar a chloistear sa sliocht seo iad.

1. _

2. _

Sliocht 2

Sliocht as *Coinséartó Uí Chearbhalláin*.

(i) Ainmnigh trí uirlis éagsúla ar a gcloistear an tséis á seinm sa sliocht seo.

1. _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ 2. _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ 3. _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

(ii) Dhá ghné den cheol a chloistear sa sliocht seo ná (cuir tic le dhá cheann)

☐ dordán ☐ ornáidiú ☐ saor-rithim

☐ miontonúlacht ☐ 7ach maol ☐ an nóta deireanach athdhéanta

lch.	iom. reatha

Sliocht 3

Sa sliocht seo, cloistear trí dhamhsa éagsúla bunaithe ar an bhfonn *Drops of Brandy*.

(i) Is é an chéad damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

☐ ríl ☐ port ☐ port luascach

Is é amchomhartha an damhsa seo ná

☐ $\frac{4}{4}$ ☐ $\frac{9}{8}$ ☐ $\frac{6}{8}$

(ii) Is é an dara damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

☐ ríl ☐ port ☐ port luascach

Barra rithime tipiciúil a bhaineann leis an damhsa seo ná

☐ ☐ ☐

(iii) Is é an tríú damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

☐ ríl ☐ port ☐ port luascach

Is é amchomhartha an damhsa seo ná

☐ $\frac{4}{4}$ ☐ $\frac{9}{8}$ ☐ $\frac{6}{8}$

(25)

Beidh sos dhá nóiméad déag ann roimh an gcéad cheist eile.

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar shleachta ceoil as *E.T. Flying Theme* le John Williams.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(i) Is é méadar an cheoil a chloistear sa sliocht seo ná

☐ 2 ☐ 3 ☐ 5

(ii) Sainaithin dhá ghné den cheol a chloistear sa sliocht seo. (Cuir tic le dhá cheann.)

☐ rithim phoncaithe ☐ scálaí ar ghaothuirlisí adhmaid

☐ tormáil timpani ☐ nótaí athdhéanta

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.
Tá breac-scór de na barraí 1–4 sa sliocht seo priontáilte thíos. Freagair (i).

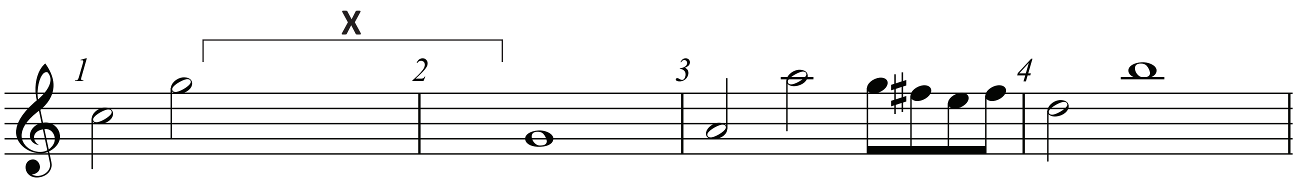

(i) Is iad na nótaí atá ar iarraidh ag **X** ar an scór thuas ná

☐ 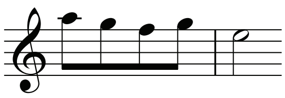 ☐ 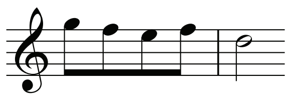 ☐ 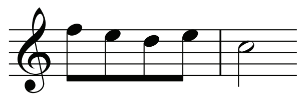

Sliocht 2, a sheinnfear dhá uair eile. Freagair (ii).

(ii) Sainaithin dhá ghné den tionlacan a chloistear sa sliocht seo.

1. ____

2. ____

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire.

Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i Sliocht 2.

1ú difríocht: ____

2ú difríocht: ____

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

An rannóg dheireanach den *E.T. Flying Theme* le John Williams atá le cloisteáil sa sliocht seo. Déan cur síos ar dhá shlí a n-éiríonn leis an gcumadóir ciall do bhuaic a bhaint amach sa sliocht seo.

1. ____

____

____

2. ____

____

____

(20)

Tá trí nóiméad agat chun an scrúdpháipéar a chríochnú.

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

Leathanach bán